

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Arnoldi Corvini à Belderen J. U. D. Jus Canonicum, Per Aphorismos Strictim Explicatum

Corvinus van Beldern, Arnold

Amstelodami, 1663

Ordinatione Clericorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10591

Tempus ordinationis: quia cæteris paribus, is qui prior ordinatus fuit, postea ordinato præfertur. *c. 1. hic. c. 1. vers. s; autem partes. de paroch. c. ult. dist. 17. c. ult. dist. 75.*

Dignitas & prærogativa Ordinantis; quia ordinatus à superiore, inter alios ejusdem ordinis magis est honorandus. *c. per tuas. 7. hic.*

Potest quis diverso respectu esse major, & esse minor, vel æqualis; sic Archidiaconus, Archipresbytero ordine est minor; ut enim Archipresbyter est Presbyter, ita Archidiaconus est Diaconus; *c. 1. 2. 3. dist. 60. omnibus autem Diaconis præferuntur Presbyteri: c. Diaconi. 12. cum. 8. seqq. c. legimus. 24. dist. 93. potestate vero Archidiaconus est major Archipresbytero; ut dictum.*

Minor majori præfertur, si vices ejus gerat, qui utroque major est. Ut Diaconus Episcopi vices gerens, præfertur Presbytero. *c. pen. in fin. c. ult. dist. 93.*

Non tantum majoribus major honos, sed & *Obedientia* debetur. *tot. tit. hic. & Ext. eod.*

Quæ est subjectio, quam inferior Clericus superiori, juxta juris statutique normam, vel manu datâ, vel juramento præstito, promittit. *c. cum in Ecclesiis. 10. c. legebatur. 3. c. dilecti filii. 13. hic.*

De Ordinatione Clericorum.

T I T. XXV.

IN dictis ordinibus nulli sunt, nisi per consecrationem ordinentur.

Ordinatio, est personæ Ecclesiasticæ consecratio, per quam gratia & potestas obeundorum Ecclesiasticorum munerum confertur.

Est vel *major*, quæ majores ordines; vel *minor*, quæ minores continet.

Vtraque fieri potest ab Episcopis; in propria, non aliena Diœcesi, *c. 1. nullus alterius. & c. 3. nullus Primas. 9.*

qu. 2.

qu. 2. propriis, non alienis subditis, nisi ordinarii Episcopi præcedente licentia; c. 2. de tempor. ord. in 6. licet. Episcopatus loco & dignitati renunciaverint: modo minores ordines contulerint; si sacros, & quidem scientibus, non valet ordinatio; si, sed non supinè, ignorantibus, per dispensationem admittitur: c. 1. de ord. ab Episc. qui renunc. Episcopat. ut & quam quis ab Episcopo excommunicato per ignorantiam accepit. c. 2. eod. Minor ordinatio fieri etiam potest à Prælato non Episcopo; c. cum contingat. 11. de atat. & qual. c. veniens. 19. de præscript. si quidem ordinandi, non sint irregulares, idest, promoveri non prohibeantur. Specul. in tit. de irregul.

Prohibentur quidam ob atatem, vitium animi, corporis, originis; vinculum reale, personale, civile.

Ob atatem, infans ad minores ordines, minor octo & decem annis ad Subdiaconatum, minor viginti ad Diaconatum, minor viginti quinque ad Sacerdotium, c. 7. §. inferiora. de elect. minor triginta ad Episcopatum. d. c. 7. §. inferiora. c. cum nobis. 19. vers. de legitima. eod. c. Episcopus. 6. dist. 77. c. de iis. 5. dist. 28. c. quicumque. 3. dist. 77. Clem. ult. de atat. & qual.

Si tamen minor ordinatus fuerit, ab ipsius executione, usque ad ætatem legitimam, suspenditur. c. vel non est compos. 4. de temp. ordin.

Circa ætatem autem potest Episcopus, ut quis dignitatem vel personatum sine cura animarum obtineat, dispensare. c. un. de atate & qualit. ordin. in 6. c. cum nobis. 19. §. fin. c. innotuit. 24. de election.

Ob vitium animi ordinari prohibetur, qui fuit furiosus, in scena lusit, afflictione diabolicâ vexatus; c. 3. 4. & 5. dist. 33. qui crimini, quod peccatum mortale, cum perpetua infamia, inducit, addictus; ut homicida, adulter, perjurus.

Sed homicidii, quamvis occulti, reus, & licet pœnitentiam subiit, repelli debet. c. fin. de temp. ordin. nec refert an propriâ manu, ut miles; an præcepto, ut Iudex; an

consilio, ut dum fortè assessor esset; illud voluntariè, non coactus; *c. si quis viduam. 8. dist. 50. & per tit. de homicid. casu, dans operam rei illicitæ, c. continebatur. 8. eod. c. Clericum qui. 5. & c. seq. dist. 50. aut & licitæ; si culpa casum præcesserit: d. c. continebatur. 8. c. Presbyterum. 7. de homicid. non si nulla culpa subfit: c. Iohannes Sacerdos. 23. eod. commiserit.*

Aliis criminibus, quæ manifesta, degradationis pœnam inferre possunt, obnoxii, actâ pœnitentiæ parte ordinibus acceptis uti possunt, & à sublimioribus non possunt arceri. *c. ex tenore. 4. & c. fin. ubi Gl. & Butr. de temp. ordin.*

Ob vitium corporis ordinari non potest, qui sibi volens, vel virilia, vel digitum, vel pedem amputavit, oculum eruit. *c. pœnitentes. 3. c. si quis abscidit. 4. c. qui partem. 6. c. lator. 11. c. si Evangelica. 13. dist. 55.* Nolens, puta, vel vi, vel in cunabulis, vel medicorum consilio, qui illa amisit, non prohibetur. *d. c. si quis abscidit. c. 1. 3. & 5. corp. vitiat. ord. c. si quis à medicis. 7. dist. 55.* Nisi sit eluscatus. *c. fin. dist. 55.* nunquam enim ordinari is potest.

Ob vitium originis, prohibentur ordinari illegitimi, ex quocunque coïtu, extra matrimonium procreati. *c. inter dilectos. 11. de excess. Pralat. c. infamibus. 87. de reg. jur. in 6. nisi ut Monachi fiant, vel in congregatione canonica regulariter viventes. c. 1. de fil. presbyt. ad præfecturas tamen non sunt admittendi. d. c. 1.*

Admittuntur tamen ad minores ordines cum dispensatione Episcopi; cum Papæ ad majores. *c. 1. eod. in 6.*

Quæ dispensatio, ordinis collationem præcedere debet: alioqui illicitè actum. *Glos. fin. in c. un. de etat. & qual. in 6. & Dd. in c. in princ. vers. dispensat. de filiis presbyt. in 6.* Quia causæ cognitio adhibenda, & decretum quo pronunciet Episcopus dignum illum esse dispensatione. *Specul. in tit. de dispens. §. qualiter autem. num. 3.*

Ob

Ob vinculum reale ordinari vetantur; qui sive publicam, sive privatam rem gesserunt, nisi, administratione finitâ, rationes reddiderint. c. un. de oblig. ad rat. ord.

Vinculum personale ordinationem impedit in servo; nisi per manumissionem, vel expressam, c. 1. 2. 3. 4. 5. de serv. non ordin. c. 1. & 2. dist. 54. vel tacitam, domino consentiente, c. si servus. 20. dist. 54. libertatem sit consecutus. In Monacho; nisi Abbate consentiente. c. 1. dist. 58. c. ad aures. 5. de temp. ordin.

Vinculum civile, quo quis se ita fori secularis coërcitioni obstrinxit, ut inde recedere non possit, quem ab ordinibus arcet: ut bigamus, qui nequidem uxore mortuâ, c. 3. de bigam. non ord. aut cum dispensatione, c. 2. eod. ad eos admitti potest.

Bigamus propriè dicitur, qui duas legitimas uxores habuit; id est, qui secundas nuptias contraxit. Quasi bigamus tamen irregularitatem incurrit, qui sciens uxorem adulteram cognovit; c. si cuius. 11. & c. seq. dist. 34. qui repudiatam, c. 1. eod. viduam, c. 3. c. 5. vers. cum ergo. c. ult. eod. duxit; qui secundas nuptias de facto contraxit; veluti cum in sacris esset. c. 4. eod.

Qui verò ab altero ductam, sed non cognitam, duxit, irregularitatem non incurrit; d. c. 5. eod. ut nec is, qui multas habuit concubinas, si quidem pœnitentiâ impositâ cum eo dispensetur. c. pen. eod.

Non sufficit quem ab ordinatione non repelli; sed & necesse ut sit irreprehensibilis, sobrius, ordinatus, prudens, pudicus, hospitalis, literatus, non vinolentus, percussor; sed modestus, non litigiosus, non cupidus, sed suæ domui bene præpositus, non neophytus. c. cognoscamus. 14. dist. 34. c. Apostolus. 1. dist. 81.

Ut cognoscatur an talis sit, adhibendum est *scrutinium*.

Quod est inquisitio scientiæ, morum, vitæ, fidei, institutionis, patriæ, loci ubi educatus, generis, ætatis; ejus qui ordines petit, per Archidiaconum, vel Episcopum,

pum, facta. *c. un. de scrut. in ord. fac. c. licet. §. de offic. Leg. c. 1. & per tot. dist. 24.*

Inquisitione per tres continuos dies diligenter factâ, qui probati, Episcopo præsentari debent. Qui minores ordines conferet, diebus festis; *c. 3. de temp. ordin.* Majores tantum statis temporibus anni, quibus jejunia ab Ecclesia indicuntur; & sabbato sancto, vel sabbato ante dominicam de passione. Diebus autem dominicis, & aliis diebus festis, & sabbato Pentecostes, solus Pontifex Romanus conferre potest. *c. 1. 2. 3. eod.*

Extra statuta tempora si ordinatio facta, ordinatus quidem characterem recipit, sed ab officii executione suspenditur, donec cum eo dispensetur: ordinator Ecclesiasticâ disciplinâ coercetur. *c. cum quidam. 8. & c. pen. eod.*

Duo ordines eidem uno die, aut duobus diebus, continuato jejunio, conferri non possunt. si id fiat, ordinans à collatione illorum ordinum, & ordinatus ab executione officii, donec dispensetur cum eo, suspenditur. *c. literas. 13. c. delectus. 15. eod.*

Qui scrutinium subterfugiens, furtivè ordines surripuit, puta multitudini ordinandorum, ignorante Episcopo, se ingerendo, is & majorum ordinum suscipiendorum spe, & ordinis illius, quem suscepit, executione privatur; nec eum, si sit excommunicatus, alius quàm Pontifex Romanus potest restituere; omnino, si non excommunicatus. *c. 1. & seq. de eo qui furt. ord. susc. vide eund. tit. infra.*

Qui per saltum, id est, intermissis certis gradibus, promotus; si id factum per *negligentiam*, debet, quamvis characterem recipiat, tamdiu à majoribus abstinere, quamdiu congruo tempore omissos accipere distulit. *c. 1. & 2. dist. 55. ubi Gl. si per superbiam, ab Ecclesia abjici, nec amplius ordinari potest. c. un. de Cler. per salt. prom. vide eund. tit. inf.*

Ordinatione semel factâ, ea, licet in ordine quid sit prætermis-
sum,

termiffum, non iterabitur: fed quoad fieri poffit, id quod per errorem, vel incautè neglectum eft, fupplebitur. *c. 1. de facram. non iter. c. Presbyter. eod. Ratio eft in c. 1. eod. & c. sacramenta. 34. c. manus. 74. cauf. 1. qu. 1. Nifi omnino contra Ecclefie formam ordinatio fuerit facta. arg. c. 52. fine exceptione. 12. qu. 2. c. 1. 30. qu. 5.*

De Regularibus ac Monachis.

TIT. XXVI.

Sequitur de *Regularibus*: qui certæ regulæ, ut religiofè & fub Prælati imperio vivant, five in clericatu, five in laïcatu, funt adftricti.

Hi, fi Canonici funt, *Canonici regulares* vocantur; fin minus, *Monachi*.

Fiunt vel *paternâ devotione*, vel *propriâ professione*, vel *voti emiffione. c. Monachum. 3. 20. qu. 1.*

Ex paterna devotione; cum pater filium impuberem religioni offert.

Quo cafu filius poft pubertatis annum, à Prælato monitus, fi voluerit, monafterium egredi poterit: fi vero profeflionem fecerit, vel factam de fe prius ratam habuerit, pœnitentiæ locus ulterius non datur. Cum fe profeflionem factâ monafterii regulæ adftrinxerit. *c. cum virum. 12. hic. c. 10. illud autem. 20. qu. 1.*

Eft enim (fecundum Hoftienf.) *profeflio* nihil aliud, quam certæ religionis folennis promiffio, quâ quis fe ad obfervationem certæ alicujus monachalis regulæ obftringit. *Hoftienf. §. ad quid. verf. profeflio. eod. tit.*

Fit vel *exprefse* vel *tacite*.

Exprefse, cum quis poft annum probationis, coram Abbate, Priore, aliove Prælato, vel ab eo mandatum habente, ejus religionis quam fibi ipfe delegit promiffionem accipiente, univerfo conventu præfente, habitum monachalem fufcipiens, in fcriptis, *c. vidua. 20. qu. 1.*